

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy ČR k Implementačnímu plánu ke Strategickému rámci Česká republika 2030
Č. J.	GŘ/12/SHP/2018
DATUM ZPRACOVÁNÍ	9. března 2018
KONTAKTNÍ OSOBA	Pavel Farkač
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	pfarkac@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR materiál v předkládané podobě odmítá a důrazně žádá jeho stažení či hloubkové a principiální přepracování. Jeho potenciální schválení považujeme za značně rizikové s ohledem na cíle, které má napomáhat plnit. Především poukazujeme na to, že ambice plánu jeho prostřednictvím realizovat strategické cíle České republiky střednědobé a dlouhodobé povahy se zásadně neshoduje s uváděnými postupnými kroky.

Schválení Implementačního plánu by tak paradoxně vedlo ke konzervaci vývoje vybraným směrem a znemožnilo pružnou reakci v případě změny, což by mělo negativní důsledky pro vývoj ekonomiky, stav životního prostředí a vlastně i cíle snažení samotného. Dokument v předložené podobě nedoporučujeme schválit ani jako závazný plán implementace k roku 2030, neboť jakákoliv systémová změna bude vyžadovat jeho přeschválení, tj. došlo by k ukotvení zkosnatělého dokumentu na vládní úrovni a vytvoření celé agendy problémů k dalšímu řešení.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Připomínka č. 1 – k materiálu jako celku

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) předkládaný materiál ve stávající podobě odmítá a žádá o jeho stažení nebo zásadní přepracování.

Odůvodnění:

Ambice plánu jeho prostřednictvím realizovat strategické cíle České republiky střednědobé a dlouhodobé povahy se zásadně neshoduje s uváděnými postupnými kroky. Schválení Implementačního plánu by tak paradoxně vedlo ke konzervaci vývoje vybraným směrem a znemožnilo pružnou reakci v případě změny, což by mělo negativní důsledky pro vývoj ekonomiky, stav životního prostředí a vlastně i cíle snažení samotného. Dokument v předložené podobě nedoporučujeme schválit ani jako závazný plán implementace k roku 2030, neboť jakákoliv systémová změna bude vyžadovat jeho přeschválení, tj. došlo by k ukotvení zkosnatělého dokumentu na vládní úrovni a vytvoření celé agendy problémů k dalšímu řešení.

Implementační plán se navíc téměř vůbec nezabývá podporou podnikání či snižováním administrativní zátěže. Výjimkou je snad pouze Projekt Ukrajina, který ale již probíhá a z pohledu opatření do roku 2030 působí okrajově. Jedním z původních cílů Strategického rámce Česká republika 2030 přitom mělo být usnadnění podnikání, odstranění administrativní zátěže, posílení hospodářství a zlepšení

konkurenceschopnosti České republiky, která se odvíjí od konkurenceschopnosti soukromých společností a jejich úspěchu na trzích. Jedním řádkem materiál sice deklaruje snižovat administrativní zátěž podnikatelů, ale materiál jako celek toto naprosto ignoruje a mnoha opatřeními, povinnostmi, regulacemi naopak podnikatele (a nejenom je) dále zbytečně zatěžuje a zhoršuje jejich výkonnost a flexibilitu. SP ČR upozorňuje, že prosperitu a pozitivní vývoj ČR nelze zajistit pouze administrativními či restriktivními opatřeními.

Tato připomínka je zásadní.

ZÁSADNÍ KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K IMPLEMENTAČNÍMU PLÁNU

Pokud by nedošlo k akceptaci naší první připomínky obecného charakteru, předkládáme konkrétní zásadní připomínky níže.

Připomínka č. 2 – k části 5, podkapitole 2.1, opatření d)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření „Upravit strukturu daňového systému reagující na dopady procesu digitalizace a robotizace“.

Odůvodnění:

Otázka zdanění práce robotů je jistě jedním z možných témat, nicméně zdanění nelze provádět v situaci, kdy by v jiných zemích EU práce robotů zdaněna nebyla. Taková situace by zásadně poškodila konkurenceschopnost České republiky a měla by značné dopady pro podnikatelské prostředí a v důsledku i pro zaměstnanost pracovníků. Případná úprava nemůže proběhnout bez předchozích analýz a bez ohledu na přístup okolních a dalších států k této problematice.

Připomínka č. 3 – k části 5, podkapitole 2.3, opatření c)

SP ČR požaduje upravit text opatření 2.3 c) následovně: „Zvyšovat kvalifikační úroveň obyvatelstva. Snižovat podíl osob se vzděláním, které není ukončené maturitou, **nebo nevedoucí k získání profesní kvalifikace podle zákona č. 179/2006.**“

Odůvodnění:

Vidíme jako důležité prohlubovat též kvalifikační vzdělávání obyvatelstva pomocí dalšího vzdělávání podle zmíněného zákona, jelikož zapojení občanů do programů, vedoucích k získání formálního maturitního vysvědčení je v celoživotním učení marginální (pokud není nařízeno jiným zákonem či vyhláškou – policie, státní správa, učitelé).

Připomínka č. 4 – k části 5, podkapitole 2.5, doporučení xi

V bodu 2.5. navrhuje upravit doporučení xi takto: „Zřídit pracovní skupinu pro vyhodnocování a průběžnou aktualizaci vývoje imigrace kvalifikované pracovní síly. Pracovní skupina by se měla skládat ze zástupců státní správy, zástupců zaměstnavatelů a odborů.“

Odůvodnění:

Pracovní skupina by měla být složena na tripartitním základě. Není důvod zapojovat neziskový sektor.

Přípomínka č. 5 – k části 5, podkapitole 3.4, opatření b), a c) a doporučení i. a iv

V bodě 3.4 navrhuje vypustit opatření b), a c) a doporučení i. a iv.

Odůvodnění:

Právní úprava ochrany proti diskriminaci je dostatečná, není nutno měnit mechanismus ohlašování. Není nutno upravovat tzv. whistleblowing, protože současná právní úprava je postačující, v praxi fungující a osvědčená a že oznamovatelé korupce a trestných činů jsou dostatečně chráněni, jak konstatuje i nález Ústavního soudu III. ÚS 298/12.

Přípomínka č. 6 – k části 5, podkapitole 4.4, opatření a)

Požadujeme upravit text opatření 4.4. a) následovně: „Rozvíjet **Národní soustavu povolání a** Národní soustavu kvalifikací a v jejím rámci posílit důvěryhodnost udělování kvalifikací. **Zajistit využívání obou soustav v praxi, zejména pak v rámci rekvalifikací prováděných ÚP ČR.**“

Odůvodnění:

Existují dvě kvalifikační soustavy se dvěma gestory NSP (MPSV) a NSK (MŠMT). Proto je třeba doplnit i gesci MŠMT k tomuto opatření. Významným faktorem využívání obou soustav je jejich užití v rámci rekvalifikací, organizovaných úřadem práce, proto je nutné tuto oblast podporovat.

Přípomínka č. 7 – ke kartě 6.2, specifickému cíli 7.3

SP ČR požaduje doplnění jednotlivých programů Technologické agentury ČR.

Odůvodnění:

Karta pracuje s programem MPO TRIO, ale naprosto ignoruje programy TA ČR. Programy TA ČR rovněž napomáhají posunu ekonomiky na vyšší pozice v mezinárodní dělbě práce a v mezinárodním hodnotovém řetězci.

Přípomínka č. 8 – kapitola 7.1, doporučení v.)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného doporučení v.) „*Snižovat závislost domácí výroby na vnějších vstupech v oblasti know-how.*“

Odůvodnění:

Úspěšné globální ekonomiky stojí právě na obousměrném transferu know – how. Vypustit jeden směr tohoto kanálu oslabuje celkovou ambici plánu.

Přípomínka č. 9 – kapitola 9.1, opatření b)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření b) „*Zavést zpoplatnění nízkoučinné kondenzační výroby (tzv. malusy) elektřiny z uhlí (úkol SEK ČR a POK ČR) – novela energetického zákona.*“

Odůvodnění:

Legislativní nástroj (ovšem ve formě prováděcího právního předpisu k zákonu o hospodaření energií) byl navržen v rámci Státní energetické koncepce ve zcela jiném kontextu, než ve kterém se energetika nachází v současné době. V mezidobí byla především provedena reforma systému obchodování s emisemi skleníkových plynů, která významně zvýšila tržní cenu povolenky, současně klesla tržní cena elektřiny,

zvýšily se podstatně poplatky z vytěženého nerostu a Evropská komise vydala Prováděcí rozhodnutí k závěrům o BAT pro velká spalovací zařízení, které vyžaduje značné dodatečné investice. Série uvedených kroků již prakticky vedla k podstatnému omezení nízkoučinné kondenzační výroby elektřiny a je nepochybné, že pokud jsou ještě některá zařízení v provozu, pak není efektivní investovat do jejich přizpůsobení závěrům o BAT, a tudíž budou odstavena nejpozději během roku 2021. S ohledem na dobu potřebnou k přijetí případné legislativní úpravy se tak již tento úkol nejeví jako aktuální a efektivní.

Připomínka č. 10 – kapitola 9.1, opatření c)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření c) *„Zajistit přednostní využívání hnědého uhlí pro kogenerační výrobu tepla a elektřiny (úkol SEK ČR a POK ČR) – kombinace zdanění emisí mimo ETS, malusů pro kondenzační výrobu elektřiny z uhlí, pokračování kotlíkových dotací i po vyčerpání alokace (to nastane 3. výzvou, tedy cca ke konci 2018), vyřazení všech fosilních technologií i podpory a zpřístupnění dotací na kotel i chudým a administrativně méně gramotným domácnostem.“*

Odůvodnění:

Návrh negarantuje technologickou neutralitu řešení vedoucí k nejnižší zátěži životního prostředí.

Připomínka č. 11 – kapitola 9.1, opatření d)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření d) *„Přijetí zákona o snižování závislosti na fosilních palivech (úkol POK).“*

Odůvodnění:

Nedostatečně odůvodněné doporučení, přínos nové zákonné regulace, která je mj. navrhována jako duplicitní k již existujícím legislativním nástrojům, není dostatečně kvantifikován. Snižování závislosti na fosilních palivech je již upraveno legislativou EU (úspory energie, obnovitelné zdroje energie, snižování emisí v sektorech mimo EU ETS, emisní obchodování atd.), kterou bude ČR muset transponovat do národních zákonů v návaznosti na revize vyvolané novými klimaticko-energetickými cíli EU do roku 2030. Samostatný zákon o snižování závislosti na fosilních palivech tudíž není zapotřebí, byl by nesystémovým opatřením a mohl by se dostávat do konfliktu s přímo použitelnými předpisy EU.

Připomínka č. 12 – kapitola 9.1, opatření e)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření e) *„Respektovat rozhodnutí vlády o limitech těžby uhlí z října 2015 a podporovat sociálně citlivou transformaci Ústeckého a Karlovarského kraje – příprava dalších akčních plánů pro restrukturalizaci krajů, jak vyplývá ze schváleného Strategického rámce, zaměřit programy i na rozvoj využívání, vývoj a výrobu obnovitelných zdrojů.“*

Odůvodnění:

Nejedná se o opatření, respektovat usnesení vlády musí jeho adresáti v každém případě. Sociálně citlivá transformace Ústeckého a Karlovarského kraje je jistě v pořádku, ale nejedná se o opatření, navíc sociální otázky nejsou předmětem dané kapitoly.

Připomínka č. 13 – kapitola 9.1, opatření f)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření f) *„Zrušit moratorium na zvyšování poplatků z vytěženého hnědého uhlí (novela horního zákona) a poplatky zvýšit (novela nařízení vlády).“*

Odůvodnění:

Poplatky již prošly úpravou. Z vytěženého a využitého hnědého uhlí stát již v současné době získává značné prostředky, další zvyšování ekonomické zátěže může v kontextu požadavků na další významné investice nezbytné pro splnění požadavků nejlepších dostupných technologií vést k ostavování výroben elektřiny, významně zdražit teplo i elektřinu a vyvolat sociální dopady. Pro posouzení celkového zdanění uhlí v ČR je potřeba započítat také náklady na nákup povolenky na emise skleníkových plynů, protože její pořízení s využitím uhlí bezprostředně souvisí a jedná se o výnos státu. V případě zdrojů nezahrnutých do EU ETS je pak třeba upozornit na úkol „Zavést zdanění emisí ze zdrojů mimo EU ETS“, který bude znamenat mimo jiné další zdanění zejména hnědého uhlí. Kombinace obou návrhů již může přinést podstatné sociální dopady i ekonomické dopady pro některé malé a střední podniky, které také hnědé uhlí využívají.

Připomínka č. 14 – kapitola 9.1

Navrhujeme doplnit nové opatření: Využít možnost bezplatného přidělování povolenek výrobcům elektřiny pro snižování emisí skleníkových plynů, modernizaci energetiky a plnění klimaticko-energetických cílů do roku 2030.

Odůvodnění:

Revize směrnice EU ETS umožňuje České republice pokračovat v bezplatném přidělování povolenek na výrobu elektřiny i po roce 2020 výměnou za investice. Jedná se o efektivní nástroj, který by měl podnítit pokračující transformaci domácí energetiky a přispět k plnění klimaticko-energetických cílů do roku 2030.

Připomínka č. 15 – kapitola 9.1, doporučení ii)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného doporučení ii) *„Novelizovat stavební zákon a jeho vyhlášky, které umožní vymahatelnost požadavků na energetickou náročnost budov ve stavební praxi.“*

Odůvodnění:

Novela zákona i vyhlášek již proběhla. Neaktuální.

Připomínka č. 16 – kapitola 9.1, doporučení vii)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného doporučení vii) *„Zavést podporu pro větrné elektrárny obdobně jako pro malé vodní elektrárny v souladu s pravidly veřejné podpory EU (nutné pro naplňování předpokladů energetického mixu dle SEK ČR a POK ČR).“*

Odůvodnění:

Není důvod v rámci zavádění podpory preferovat právě větrné a vodní elektrárny. SEK ČR a POK ČR jsou pouze rámcové dokumenty. Navíc SEK ČR vymezuje pouze koridory energetického mixu a nestanoví tedy žádné závazné cíle. Tyto cíle do roku 2030 bude nicméně obsahovat Integrovaný klimaticko-energetický plán, který bude ČR povinna vypracovat v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady o správě

energetické unie, které je v současné době v závěrečné fázi legislativního procesu (probíhá dialog mezi Evropským parlamentem a Radou ve snaze nalézt finální kompromisní znění).

Připomínka č. 17 – kapitola 9.1, doporučení viii)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného doporučení viii) „Ve spolupráci s distributory elektřiny a Energetickým regulačním úřadem připravit tarifní podmínky pro samovýrobce, které zajistí spravedlivé rozdělení nákladů na distribuční síť a zároveň podpoří rozvoj samovýroby.“

Odůvodnění:

Vláda nemůže úkolovat nezávislý Energetický regulační úřad, do jehož kompetence spadá nastavení tarifů a Energetický regulační úřad nemůže takové zadání uposlechnout. V opačném případě by se jednalo o porušení energetického zákona.

Připomínka č. 18 – kapitola 9.3, opatření c)

Žádáme opatření c) upravit následujícím způsobem: ~~Změnit~~ **Důsledně naplňovat** alternativní schéma snižování spotřeby.

Odůvodnění:

Nevidíme důvod alternativní schéma snižování spotřeby měnit, navíc ani není jasné, jak by taková změna měla vypadat. Naopak je třeba alternativní schéma důsledně naplňovat tak, aby ČR dostála svým závazkům.

Připomínka č. 19 – kapitola 9.3

Navrhujeme doporučení i. upravit následujícím způsobem: Zajistit pro období 2020–2030 ročně 8–10 miliard Kč **formou finančních nástrojů s významným pákovým efektem** pro úspory energie v budovách a tím adekvátní měrou přispět k plnění českých závazků pro zvyšování energetické účinnosti.

Odůvodnění:

Prostředky pro úspory energie v budovách by měly s ohledem na efektivitu využití veřejných prostředků být do budoucna poskytovány formou finančních nástrojů s významným pákovým efektem. Připravit tyto finanční nástroje požaduje Opatření e) v kapitole 9.3.

Připomínka č. 20 – kapitola 10.3, opatření b)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření b) „Ve spolupráci s distributory elektřiny a Energetickým regulačním úřadem připravit tarifní podmínky pro samovýrobce, které zajistí spravedlivé rozdělení nákladů na distribuční síť a zároveň podpoří rozvoj samovýroby.“

Odůvodnění:

Vláda nemůže úkolovat nezávislý Energetický regulační úřad, do jehož kompetence spadá nastavení tarifů a Energetický regulační úřad nemůže takové zadání uposlechnout. V opačném případě by se jednalo o porušení energetického zákona.

Připomínka č. 21 – kapitola 10.3, doporučení iv.)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného doporučení iv.) „Překonat stagnaci ve výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů nastavením podpory zejména pro domácnosti, malé firmy a komunitně vlastněné projekty“

Odůvodnění:

Navržené doporučení nijak nepřispívá k cíli stanovenému v kapitole 10.3. Návrh navíc porušuje ústavní princip rovnosti před zákonem a prioritizace vybraných skupin příjemců podpory není dostatečně odůvodněna.

Připomínka č. 22 – kapitola 10.3

Navrhujeme doplnit nové opatření: „Vytvořit podmínky pro poskytování služeb pro bezpečný a spolehlivý provoz distribučních soustav.“

Odůvodnění:

Do budoucna je potřeba v souvislosti s očekávaným rozvojem decentrální výroby elektřiny v intermitentních zdrojích počítat s tím, že bude potřeba zajišťovat významný objem podpůrných služeb na úrovni distribučních soustav. Pro jejich poskytování je třeba vytvořit legislativní podmínky.

Připomínka č. 23 – kapitola 10.4, opatření a)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření a) „Zajistit přednostní využívání hnědého uhlí pro kogenerační výrobu tepla a elektřiny (úkol SEK ČR a POK ČR) – kombinace zdanění emisí mimo ETS (viz níže), pokračování kotlíkových dotací i po vyčerpání alokace (to nastane 3. Výzvou, tedy cca ke konci 2018), vyřazení všech fosilních technologií i podpory a zpřístupnění dotací na kotel na biomasu anebo obnovitelný zdroj i chudým a administrativně méně gramotným domácnostem (viz karta 9.1).“

Odůvodnění:

S požadavkem zajistit přednostní využívání hnědého uhlí pro kogenerační výrobu tepla a elektřiny souhlasíme, jedná se ovšem o cíl a nikoliv o opatření. Nástroj zpoplatnění emisí mimo ETS je již uveden v písm. a) a není tedy potřeba ho duplikovat, nástroj malusů pro kondenzační výrobu elektřiny již není efektivní (viz připomínka k písm. b). Opatření ke kotlíkovým dotacím je již uvedeno v kapitole 9.1 písm. c) a se soustavami zásobování tepelnou energií nijak přímo nesouvisí.

Připomínka č. 24 – kapitola 10.4, opatření d)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření d) „Zajistit implementaci referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách.“

Odůvodnění:

Směrnice o velkých spalovacích zařízeních je transponována v zákonu o integrované prevenci a navazujících prováděcích předpisech a prováděcí nařízení Komise, kterým se stanoví závěry o BAT pro velká spalovací zařízení je přímo použitelným předpisem. Není tedy jasné, jakou „implementaci“ by bylo potřeba zajistit.

Připomínka č. 25 – kapitola 10.4

Navrhujeme doplnit nové opatření: „Snižit sazbu DPH uplatňovanou na teplo.“

Odůvodnění:

Teplu patří mezi základní lidské potřeby a jeho cenová dostupnost je sociálním imperativem. Vzhledem k řadě nových environmentálních požadavků a nákladů, které se promítají do ceny tepla, by bylo vhodné snížit sazbu DPH na teplo a vykompenzovat tak negativní ekonomické dopady na obyvatelstvo.

Připomínka č. 26 – kapitola 11.2, doporučení ii)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného doporučení ii) „Nastavit transparentní veřejné kontroly vynaložených veřejných prostředků včetně publikace veřejně dostupných údajů o těchto výdajích“

Odůvodnění:

Veřejná kontrola je fiktivní pojem, který český právní řád nezná. Není kvantifikován konkrétní přínos takového doporučení.

Připomínka č. 27 – kapitola 12.5, opatření a)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření a) „Zahrnout migrační koridory při probíhající novelizaci vyhlášky č. 500/2006 Sb. mezi sledované jevy jako „biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců“ a uplatňovat ochranu migračních koridorů v rámci územního plánování až po úroveň jednotlivých území řešených v územně plánovací dokumentaci.“

Odůvodnění:

Novela již proběhla. Neaktuální.

Připomínka č. 28 – kapitola 12.5, opatření b)

Žádáme vypuštění bez náhrady předmětného opatření b) „Zabývat se problematikou migračních koridorů v rámci posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA), a to především u významných liniových staveb.“

Odůvodnění:

Metodika již existuje jako závazné technické podmínky TP 180, přičemž je třeba je respektovat při přípravě dálnic a silnic.